

ת"פ 31971/11/19 - מדינת ישראל נגד יהונתן אבינו

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב

ת"פ 31971-11-19 מדינת ישראל נ' אבינו

בפני בעניין:	כבוד השופטת אסנת רובוביץ - ברכש המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד חן אביטן ועו"ד יוסי עטון (עפ"י הסמכה מאת היועץ המשפטי- תיקים סוציאליים)
נגד הנאשמים		יהונתן אבינו ע"י ב"כ עו"ד אלעד שרון

גזר דין

1. בעקבות ביקורת שנערכה על ידי מפקחי משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים הוגש ביום 14.11.2019 כתב אישום כנגד הנאשם בגין אישומים כמפורט להלן:

אישום ראשון: העסקת 16 עובדים בעבודות ניקיון בשלוש חברות בתקופה שבין 1/2018 ועד 12/2018 (כולל) וזאת ללא רישיון - עבירה על סעיפים 2(א), 10א(א) ו- 20(ב1) לחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, תשנ"ו-1996 (להלן: **חוק העסקת עובדים**).

אישום שני: מסירת תלושי שכר ללא פירוט מספר ימי החופשה שניתנו ומספר ימי המחלה שנוצלו בתקופת התשלום ויתרתם ל- 5 עובדים במשך 52 חודשים סה"כ - עבירה על עבירה סעיפים 24(ב) ו- 25ב(א)(2) לחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 (להלן: **חוק הגנת השכר**).

אישום שלישי: אי ניהול פנקס בדבר שעות עבודה, שעות מנוחה שבועית, שעות נוספות, גמול שעות נוספות, גמול עבודה במנוחה שבועית ורישום שעות עבודה בפועל ל- 5 עובדים במשך 52 חודשים סה"כ - עבירה על סעיפים 25א(א), 25א(1) ו- 26א(א) לחוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951 (להלן: **חוק שעות עבודה ומנוחה**).

2. בדיון שהתקיים ביום 18.11.2021 מסר ב"כ המאשימה כי הצדדים הגיעו להסדר לפיו הנאשם יודה ויורשע בעבירות המיוחסות לו. בהתאם, מסר ב"כ הנאשם כי הנאשם מודה בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום. לפיכך, ניתנה הכרעת דין והנאשם הורשע בעבירות הבאות: (א) עיסוק כקבלן שירות ללא רישיון לפי סעיפים 2(א), 10א(א) ו- 20(ב1) לחוק העסקת עובדים; (ב) עבירה על הוראות סעיפים 24(ב) ו- 25ב(א)(2) לחוק הגנת השכר; וכן (ב) עבירה על סעיפים 25א(א), 25א(1) ו- 26א(א) לחוק שעות עבודה ומנוחה.

3. ביום 10.1.2022 הגיש ב"כ הנאשם בקשה לדחיית מועד הדיון שנקבע ליום 13.1.2022 בעקבות

אירוע מוחי שעבר הנאשם ביום 5.1.2022, בצירוף אסמכתאות רפואיות.

4. ביום 2.10.2022 התקיים דיון בו הציגו הצדדים את טיעוניהם לעניין העונש.

5. במסגרת הדיון בו ניתנה הכרעת הדין, הציגו הצדדים את טיעוניהם לעניין העונש. המאשימה מסרה כמוצג מ/1 את טיעוניה בכתב. הנאשם מסר כמוצג נ/1 ו- נ/2 אסמכתאות אודות מצב כלכלי, אסמכתאות אודות מצב בריאותי ורישיונות.

טיעוני הצדדים לעונש

6. תמצית טיעוני המאשימה

א. כל אחד משלושת האישומים מהווה אירוע נפרד ויש לקבוע לכל אחד מתחמי ענישה שונים.

ב. בכל אירוע בוצעו מספר מעשי עבירה: בשל העיסוק כקבלן שירות בניגוד לחוק בוצעו 16 מעשי עבירה, ובכל אחת מהעבירות המיוחסות לנאשם לפי חוק הגנת השכר וחוק שעות עבודה ומנוחה בוצעו 52 מעשי עבירה. לפיכך, את הקנס המקסימלי ממנו יגזרו מתחמי הענישה, יש לבחון בהתאם לשילוב מעשי העבירה.

ג. הוראות חוק העסקת עובדים שהופרו נועדו לשמור ולהגן על זכויותיהם הקוגנטיות של עובדי קבלן, כך שרק בית עסק שיוכיח יציבות כלכלית ועמידה ביתר התנאים הקבועים בדיון, יוכל ליהנות מקבלת רישיון לפעול כקבלן כוח אדם/שירות. כחלק מתנאי הפעלת רישיון הקבלן נדרש להעמיד ערבויות במטרה להבטיח את זכויות עובדיו. לפיכך, קבלן הפועל ללא רישיון 'חוסך' סכומים על חשבון העובדים. מעסיק הפועל כקבלן ללא רישיון חוטא תחת המטרה והתכלית של החוק כי הקבלן יוכיח את מצבו, עמידתו וניסיונו בטרם יקבל רישיון. דברים אלו מקבלים משנה תוקף וחומרה לנוכח היקף התופעה של העסקת עובדים במתכונת העסקה קבלנית על מנת להימנע מקיום הוראות החוק הקוגנטיות.

ד. ביחס לערכים החברתיים הנפגעים בשל עבירה על חוק הגנת השכר, מפנה המאשימה לעמדתה של סגנית הנשיא השופטת (בדימוס) אלישבע ברק ביחס לחשיבות השמירה, ההגנה והאכיפה של חוקי העבודה במסגרת דב"ע 3-237/97 עזרא שמואלי ואח' - מדינת ישראל (28.8.01).

ה. גם אם הפרת החובה בדבר ניהול פנקס עבודה ומנוחה אינה נתפסת כזו הפוגעת בכיסו של העובד באופן ישיר, הרי שעצם ביצוע העבירה מצדיק השתת קנס משמעותי על המעסיק, בין היתר, בשל הצורך ליצור הרתעה משמעותית בקרב ציבור המעסיקים בנוגע לחשיבות שמירת חוקי העבודה ובפרט חוק שעות עבודה ומנוחה. כמו כן, טוענת המאשימה כי החובה בניהול פנקס עבודה ומנוחה משרת את האינטרסים של העובד אשר יודע בכל זמן נתון מהם נתוני העסקתו, יוצר וודאות ותורם לאיזון הכוחות בין הצדדים.

ו. המאשימה מפנה לפסיקה לפיה מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות על חוק העסקת עובדים היא בין 60% - 30% מהקנס המקסימאלי לכל עבירה; בעבירות על חוק הגנת השכר מתחם הענישה ההולם הוא בסך שבין 25,000-75,000 ₪ או בשיעור של 50% - 20% מהקנס המקסימאלי לפי החוק; ובעבירות על

חוק שעות עבודה ומנוחה בין 40% - 20% מהקנס המקסימאלי לכל עבירה.

ז. המאשימה עותרת לגזור על הנאשם את העונשים כדלקמן:

- קנס בסך 115,200 ₪ בגין עבירת עיסוק כקבלן ללא רישיון - 50% מגובה הקנס המקסימלי בסך 14,400 ₪ במכפלת 16 עבירות.

- קנס בין 379,600 ₪ ל- 569,400 ₪ בגין עבירה של מסירת תלושי שכר שלא נכללים בהם פרטי השכר ששולם לעובד - קנס של בין 50% ל 75% מגובה הקנס המקסימלי בסך 14,600 ₪.

- קנס בסך 374,400 ₪ בגין עבירה של אי ניהול פנקס שעות עבודה - קנס של 50% מגובה הקנס המקסימלי בסך של 14,400 ₪ במכפלת 52 עבירות.

ח. עוד מבקשת המאשימה כי בית הדין יורה לנאשם לחתום על כתב התחייבות בגובה קנס מקסימאלי ולמשך 3 שנים.

7. טיעוני הנאשם

א. שלושת האישומים מהווים אירועים נפרדים, אך החלוקה ליחידות עבירה היא מלאכותית.

ב. הנאשם הודה באישומים המיוחסים לו וחסך זמן שיפוטי יקר (בין היתר שעה שמדובר בתיק עם 21 עדי תביעה).

ג. הנאשם נטל אחריות על המעשים ותיקן את כל הפגמים.

ד. ביחס לאישום הראשון - מדובר בהתנהלות ללא כוונה פלילית שבוצעה בתום לב בשל אי ידיעת הנאשם. לאחר הגשת כתב האישום הונפק לנאשם רישיון, והוא פועל כיום עם רישיון.

ה. העבירות באישום השני והשלישי הן עבירות טכניות שתוקנו כבר, ואין בהן פגיעה בזכויות כספיות.

ו. לנאשם לא הופקה כל טובה כלכלית מההפרות. מצבו הכלכלי של הנאשם קשה. מדובר בחברה שהרווחים שלה הם מינוריים.

ז. הנאשם מפרנס יחיד של משפחתו, ובתו ובנו מתגוררים עימו.

ח. מצבו הבריאותי אינו טוב. כמו כן, לאחר הגשת כתב האישום עבר הנאשם אירוע מוחי. הנאשם עד היום נמצא בשיקום. אשתו היתה עם התקף לב, ובמשך 3 חודשים מורדמת ומונשמת.

ט. הנאשם הוא אזרח ותיק, יוצא לפנסיה.

י. נוכח האמור מבקש הנאשם לקבוע מתחם ענישה מינימאלי לכל אחד מהאישומים, וכן להתייחס לכל אחד מהאישומים כעבירה אחת. ביחס לכל אחד משלושת האישומים מבוקש לקבוע קנס כספי בסך 3,000 ₪.

הנאשם לא מתנגד לדרישה לחתום על התחייבות להימנע מביצוע עבירה.

יא. לטענת הנאשם כבר נגרם לו נזק כי הפקח הפסיק לו את העבודה בכל המקומות ולא נשארה לו פרנסה.

דין והכרעה

8. סימן א'1 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**), כפי שתוקן במסגרת תיקון מס' 113, עוסק בהבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה. בהתאם לקבוע בסימן זה יש לגזור את דינם של נאשמים, תוך נקיטה בשלושה שלבים כאשר העיקרון המנחה הוא עיקרון ההלימה, הקבוע בסעיף 40ב לחוק העונשין שעניינו "**קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו**".

9. לפי תיקון 113, קיימים שלושה שלבים שעל בית הדין ליישם טרם קביעתו של עונש במשפט הפלילי: בשלב הראשון יש לבדוק האם הנאשם הורשע בכמה עבירות, להבדיל מהרשעה בעבירה יחידה. במידה ומדובר בכמה עבירות, על בית הדין לקבוע אם הן מהוות אירוע אחד או כמה אירועים נפרדים. בשלב השני יש לקבוע מתחם ענישה ראוי בהתחשב בעבירה ובנסיבות הקשורות בביצועה. בשלב השלישי נבחנות הנסיבות שאינן קשורות לעבירה, ובהתחשב בהן גוזר בית המשפט על הנאשם עונש המצוי במתחם הענישה שנקבע בשלב השני (אלא אם מתקיימים חריגים המאפשרים חריגה לקולא או לחומרה) (ר' ע"פ 57160-01-14 מדינת ישראל - **חדוות הורים בע"מ** (8.11.14)).

10. במצבים של הרשעה בריבוי עבירות חולשות על גזירת הדין שתי הוראות מרכזיות (ר' ע"פ (ארצי) 12602-03-20 מדינת ישראל - **באר הנדסה אזרחית בע"מ** (10.12.20) (להלן: **עניין באר הנדסה**):

א. סעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי) הקובע כי:

"בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בשל כל אחת מן העבירות שאשמתו בהן נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אך לא יענישנו יותר מפעם אחת בשל אותו מעשה."

ב. סעיף 40ג לחוק העונשין הקובע כי:

"(א) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לאירוע כולו, ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע.

(ב) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן רשאי הוא לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים; גזר בית המשפט עונש נפרד לכל אירוע, יקבע את מידת החפיפה בין העונשים או הצטברותם.

(ג) בגזירת העונש לפי סעיף זה, יתחשב בית המשפט, בין השאר, במספר העבירות, בתדירותן ובזיקה ביניהן, וישמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש, ואם גזר עונש מאסר - לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת."

11. משילובן של הוראות אלה עולה כי למונחים "אירוע" ו"מעשה" תפקיד משמעותי בהבניית שיקול הדעת בענישה (עניין באר הנדסה).

12. המונח "אירוע" אינו חופף למונח "מעשה", אלא רחב ממנו ויכול להיות מורכב ממעשה אחד או ממספר מעשים (ע"פ 4910/13 ג'אבר - מדינת ישראל (29.10.14)). כמו כן, להגדרת "אירוע" ולהגדרת "מעשה" תפקידים שונים בתהליך גזירת הדין. כפי שצוין בהקשר זה בית הדין בעניין באר הנדסה:

"המונח 'מעשה' מגדיר את תקרת העונש המכסימלית שניתן להטיל במצבים של ריבוי עבירות. המונח 'אירוע' מכתוב את מספר מתחמי הענישה שיש לקבוע בתהליך גזירת הדין, כשלכל אירוע נדרשת קביעת מתחם ענישה נפרד.

הנה כי כן, ריבוי העבירות בהן הורשע הנאשם עשוי להצמיח אירוע או יותר (ולכל היותר כמספר העבירות בהן הורשע הנאשם), וכל אירוע עשוי להצמיח מספר מעשים (ולכל היותר כמספר העבירות הכלולות באותו אירוע). מכאן כי מספר האירועים והמעשים, הינו, לכל היותר, כמספר העבירות בהן הורשע הנאשם, ובחלק מהמקרים נמוך ממנו. מבחינה מתודולוגית, ובקליפת האגוז, סדר הבחינה במצבים של ריבוי עבירות הוא - זיהוי מספר האירועים; קביעת תקרת העונש ביחס לכל אירוע בהתחשב במספר המעשים מהם הוא מורכב; קביעת מתחם העונש ההולם בגין כל אירוע."

13. בע"פ 1261/15 מדינת ישראל - יוסף דלאל (3.9.15) סוכמה ההלכה בנוגע להבחנה הנדרשת בין אירוע אחד או מספר אירועים:

"... עבירות שיש ביניהן קשר ענייני הדוק ואשר ניתן להשקיף עליהן כמסכת עבריינית אחת יחשבו לאירוע אחד.... כדי לעמוד על עוצמת הקשר שבין העבירות שומה על בית המשפט לעמוד על נסיבות העובדתיות של העניין שלפניו, ולבחון אם יש בהן כדי להצביע על קשר הדוק בין העבירות. נסיבות עובדתיות אלה מהוות "מבחני עזר" לקביעת עוצמת הקשר. במסגרת זו ניתן לבחון, למשל, האם ביצוען של העבירות מאופיין בתכנון; האם ניתן להצביע על שיטתיות בביצוע העבירות; האם העבירות התרחשו בסמיכות של זמן או מקום; האם ביצועה של עבירה אחת נועד לאפשר את ביצועה של העבירה האחרת או את ההימלטות לאחר ביצועה, וכיוצא באלו נסיבות עובדתיות. קיומה של נסיבה אחת או יותר מנסיבות אלו (ואין זו רשימה סגורה) עשוי להעיד על קשר הדוק בין העבירות השונות, המלמד כי באירוע אחד עסקינן. בבחינת הנסיבות העובדתיות, מן ההכרח לבית המשפט להעמיד לנגד עיניו את השאלה האם השקפה על העבירות כעל כמה אירועים תהא מלאכותית, באופן שיגרע ממהות העניין בכללותו, או שלא ישקף את סיפור המעשה כהווייתו..... יתכנו מצבים חריגים, שבהם בחינת הנסיבות העובדתיות לא תוביל למסקנה ברורה האם הקשר "הדוק" דיו, אם לאו, וימצאו פנים לכאן ולכאן. כך למשל, כאשר עבירה אחת 'נובעת' מעבירה אחרת או 'נלווית' לה.....במצבים חריגים מעין אלה, ראוי לבית המשפט לקיים בקרה נוספת, נורמטיבית, במסגרתה תיבחן השאלה האם נכון, כעניין של מדיניות משפטית ובשים לב לתכליתו של סעיף 40ג הנ"ל, לראות את העבירות ככמה אירועים נפרדים. כך, במיוחד במטרה למנוע מצב שבו עבירה הקשורה בעבירה אחרת 'תיבלע' באותה עבירה, ולא תזכה להתייחסות הראויה לה בנסיבות העניין. ברי, כי ככל שעוצמת הקשר בין העבירות על-פי נסיבותיהן העובדתיות רבה,

תידרש הצדקה נורמטיבית משמעותית יותר כדי לראותן כאירועים נפרדים, ולהפך..."

14. כאשר מדובר באירוע אחד יידרש בית הדין לקבוע מתחם עונש הולם אחד לאירוע כולו. אולם, שאלת גבולותיו עשויה להיות מושפעת, בין היתר, מהשאלה אם עסקינן באירוע אחד המורכב ממעשה אחד או ממספר מעשים (עניין באר הנדסה).

בע"פ 4289/14 אורן חנונה - מדינת ישראל (21.1.15) פסק בית המשפט העליון כי:

"אין בסיווגה של ההתרחשות העבריינית כאירוע אחד, כדי לכבול את בית המשפט לעונש המרבי הקבוע בצידה של העבירה החמורה ביותר שנעברה באותו אירוע. זאת, מכיוון שלאחר השלב הראשון, שבקביעת מספר האירועים המרכיבים את ההתרחשות העבריינית, על בית המשפט לעבור אל השלב השני ולבחון באופן מהותי-מוסרי האם אותו אירוע כולל מעשה אחד - או אז יוגבל בית המשפט לעונש הקבוע בצד העבירה החמורה בהתאם להוראת סעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 - או שמא כולל אותו האירוע מספר מעשים, המצדיקים גזירה של מספר עונשים, בגין כל מעשה בנפרד".

15. בהלכה שנפסקה ביחס למצב של ריבוי עבירות בתוך אירוע אחד בע"פ (ארצי) 12606-04-19 ל.מ. שירותי כח אדם (צפון) בע"מ - מדינת ישראל (16.2.20) (להלן: עניין ל.מ. שירותי כח אדם) נקבע כי:

"אין לקבוע את מתחם הענישה (או את העונש עצמו) באופן אוטומטי על פי הכפלה אריתמטית של הקנס המנהלי או הקנס הפלילי המירבי הנקוב בחוק (או כל שיעור ממנו) במספר "יחידות העבירה" המרכיבות את האירוע, שכן יש בכך כדי לעקר את הקביעה כי מדובר ב"אירוע" אחד וכן עלולה לנבוע מכך תוצאה בלתי סבירה (בהיבט של גובה הקנס), המנוגדת להנחיה החקיקתית לקבוע עונש הולם ומידתי לאירוע הכולל... באותו אופן אין לקבוע באופן אוטומטי את מתחם הענישה לפי הקנס המנהלי או הקנס הפלילי המירבי הנקוב בחוק לגבי עבירה יחידה, שכן בכך תהא התעלמות מהעובדה כי האירוע כולל בחובו מספר עבירות... קביעת מתחם הענישה, כמו גם גזירת העונש הספציפי, אמורות לפיכך להתבצע תוך התחשבות בכך שמדובר ב"אירוע" אחד, אך גם בכך שמדובר (לענייננו) ב-38 עבירות כלפי ארבעה עובדים".

16. בעניין באר הנדסה סיכם בית הדין הארצי את אופן הבחינה במקרה של אירוע אחד באופן הבא:

"כאשר נאשם מורשע בריבוי עבירות, ובית הדין קובע כי המדובר באירוע אחד הבא בגדר סעיף 40(א) לחוק העונשין - אזי מלאכת גזירת הדין תהא מורכבת מהשלבים הבאים: ראשית, הגדרת התקרה המכסימלית לעונש, כשלצורך זאת יש לבחון אם המדובר באירוע אחד בעל מעשה אחד או באירוע אחד בעל מספר מעשים; שנית, קביעת מתחם העונש ההולם בתוך התקרה המכסימלית שנקבעה בשלב הראשון; שלישית, בחינה אם יש הצדקה לסטות ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום או הגנה על שלום הציבור. רביעית, בהעדר הצדקה לסטות גזירת הדין בתוך מתחם העונש ההולם בדרך של קביעת עונש כולל לכל העבירות בשל

אותו אירוע בהתאם לעקרונות שהותוו בתיקון 113."

מן הכלל אל הפרט

שלב ראשון: האם מדובר באירוע אחד או במספר אירועים.

17. כתב האישום בעניינו כולל שלושה אישומים: האישום הראשון נוגע לעיסוק הנאשם כקבלן שירות ללא רישיון כדין, האישום השני נוגע למסירת תלושי שכר שלא נכללו בהם מספר ימי החופשה וימי המחלה שנוצלו בתקופת התשלום ויתרתם, ואילו האישום השלישי נוגע לאי ניהול פנקס שעות עבודה ומנוחה.

18. נראה כי אין מחלוקת בין הצדדים כי מדובר בשלושה אירועים נפרדים. ואכן, לאחר שנתתי דעתי לעובדות כתב האישום וטענות הצדדים סבורני כי יש לקבוע במקרה דנן כי מדובר בשלושה אירועים שונים המצדיקים קביעת מתחם ענישה לכל אחד מהם בנפרד, שכן כל אחד מהאירועים הללו עומד בפני עצמו ויכול היה להתקיים גם ללא האירוע האחר. העבירות בכל אחד מהאירועים לא נובעות אחת מהשנייה ולא נלוות אחת לשנייה, גם אם בוצעו בפרק זמן דומה.

19. אשר לעובדה כי העיסוק כקבלן שירות ללא רישיון נעשה באמצעות 16 עובדים בשלוש חברות שונות - סבורני כי אין בכך ללמד שהעסקת כל עובד מבטאת אירוע נפרד וכן אין משמעות לכך שהנאשם פעל מול מספר מזמיני שירות, שכן יסודות העבירה בהקשר זה אינן מתייחסות להעסקת עובדים, אלא לעצם העיסוק כקבלן כוח אדם ללא רישיון, כאשר הרישיון הוא כללי. כמו כן, קיים קשר הדוק בין העבירות, לרבות מבחינת משך העסקה (העסקה בפרק זמן זהה). לפיכך, סבורני כי ניתן להשקיף על העבירות כמסכת עבריינית אחת. בהקשר זה אציין כי לא הובאו נתונים כלשהם לגבי העסקת העובדים או מזמיני השירותים באופן שיכול ליחד העסקת מי מהם (ר' בעניין זה ת"פ 74183-01-20 מדינת ישראל - מחאמיד מוסטפא (31.7.22); ת"פ (ב"ש) 32556-07-14 מדינת ישראל - פוינט א.ג. אבטחה בע"מ (29.12.15) (להלן: עניין פוינט)). לפיכך, התייחסות נפרדת ועצמאית לכל אחת מיחידת העבירה כאל אירוע נפרד תהיה מלאכותית.

20. באופן דומה אני סבורה, כי יש להתייחס לכל אחד מהאישומים השני והשלישי כאל אירוע אחד ונפרד, בפרט נוכח פסיקתו של בית הדין הארצי בע"פ 35705-09-19 **גיא ספירשטיין - מדינת ישראל** (13.12.20) (להלן: **עניין ספירשטיין**) - שם ההתייחסות לכך שלא נגרם נזק וכי הזכויות לא קופחו בפועל נטענה ביחס לעבירה של אי ניהול פנקס).

שלב שני: קביעת מתחם הענישה ההולם

21. סעיף 40ג(א) לחוק העונשין קובע כי בעת קביעת מתחם עונש הולם למעשה עבירה יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

אישום ראשון - עיסוק כקבלן שירות

22. הערך החברתי שנפגע - חוק העסקת עובדים נועד להגן על האינטרס של ציבור עובדים מוחלש בעל כוח מיקוח קטן ולהבטיח את זכויותיהם. לצורך הגשמת תכלית החוק, הותנה העיסוק כקבלן שירות, כהגדרתו בחוק, בקבלת רישיון. הענקת הרישיון מותנית בדרישות שנועדו להבטיח את זכויותיהם של עובדי הקבלן ורווחתם, ביניהן דרישה להפקדת ערבות כתנאי לקבלת הרישיון, וזאת לצורך הבטחת מילוי התחייבויות הקבלן לעובדיו מתוך חשש כי הקבלן יפסיק את פעילותו תוך השארת עובדיו מול שוקת שבורה (בג"צ 450/97 **תנופה שרותי כוח אדם ואחזקות בע"מ - אלי ישי שר העבודה והרווחה**, פ"ד נב (2) 433 (27.05.98)); ע"ע 1002/02 **קבוצת יו.אס.ג'י.די. בע"מ - מדינת ישראל, משרד העבודה והרווחה** (10.11.02)); ע"ע (ארצי) 520-09 **אופקים א.ג. בע"מ - מדינת ישראל - משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה** (17.10.10). הערך החברתי שנפגע כתוצאה מעיסוק ללא רישיון הוא, איפוא, ערך השמירה על זכויותיהם של עובדי הקבלן. העובדה שהנאשם פעל ללא רישיון מנעה מאוכלוסיית העובדים שהועסקה על ידו רשת ביטחון כלכלית שהיתה עשויה להיות מוענקת להם באמצעות הערבויות המופקדות לצורך קבלת הרישיון.
23. במקרה שלפנינו מידת הפגיעה בערך זה נלמדת גם ממספר העובדים שהועסקו על ידי הנאשם, גם אם לא הוכח נזק.
24. מדיניות הענישה הנהוגה - הקנס הקבוע בדין לעבירה של עיסוק כקבלן שירות ללא רישיון הוא ₪ 14,400 (סעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, סעיף 20 לחוק העסקת עובדים).
25. עיון בפסיקת בתי הדין מעלה כי מתחם ענישה הנהוג בעבירה של עיסוק כקבלן שירות/כוח אדם ללא רישיון נע בין 20% ל 60% מהקנס המרבי (ר' לדוגמא ת"פ (נצ') 31589-11-18 **מדינת ישראל - חילי ג'ריס** (2.12.21) והפסיקה הנזכרת בו; ת"פ (ב"ש) 6730-09-15 **מדינת ישראל - לטלי שירותים בע"מ** (18.8.16) שם נקבע הגבול המקסימלי כמכפלת הקנס ב- 3 יחידות עבירה, לאור העסקה בשלושה אתרים שונים (אולם הקנס לא נגזר ממספר העובדים שהועסקו) ונקבע מתחם ענישה בין 20% ל - 60% מהקנס המרבי ביחס לנאשמת ומתחם ענישה שבין 30% ל-60% ביחס לחברה; ת"פ (י-ם) 127/09 **מדינת ישראל - דואיב אלירן** (06.04.16), שם נקבע מתחם ענישה בשיעור שבין 20%-50% מהקנס המרבי; **ענין פוינט** בו נקבע מתחם ענישה בשיעור שבין 30%-60% מהקנס המרבי; ת"פ (ת"א) 36801-10-19 **מדינת ישראל - ראד טלאב אליאור** (10.2.21) בו נקבע מתחם ענישה הנע בין 30%-60% מגובה הקנס המרבי, ת"פ (חי') 26402-06-19 **מדינת ישראל - סעיד בדארנה** (1.12.21) נקבע כי מתחם הענישה ההולם עומד על 20%-60% מהקנס המרבי, ת"פ (חי') 25911-04-20 **מדינת ישראל - דניאלה דננברג** (22.10.20) שם נקבע מתחם ענישה של 30%-60% מהקנס המרבי).
26. נסיבות הקשורות בביצוע העבירה - בענייננו העבירה בוצעה במשך פרק זמן כולל של 12 חודשים, ביחס ל-16 עובדים, ולא נטען כי נגרם נזק למי מהעובדים מבחינת זכויות. עם זאת, אין בכך לטעמי כדי להתייחס אל העבירה בקלות ראש נוכח הערך החברתי העומד ביסוד הסדרת הרישוי הקבוע בחוק העסקת עובדים וחשיבות תנאי הרישיון שנקבעו על ידי המחוקק, לרבות אי העמדת ערובה מתאימה להבטחת זכויות העובדים, המצמיחה תועלת כלכלית למפר הוראות החוק.
27. בהתאם לנקבע בעניין ל.מ. שירותי כח אדם, סבורני כי, בהתחשב בכלל נסיבות העניין, אין מקום אמנם לקבוע כי הקנס המרבי בגין האירוע הוא מכפלת הקנס הקבוע בדין במספר העובדים ביחס אליהם בוצעה

העבירה. עם זאת, בהתחשב בטיב העבירה ובמספר העובדים שהועסקו על ידי הנאשמת 1, מצאתי לנכון לקבוע כי גובה הקנס המרבי יעמוד ביחס לנאשם על 43,200 ₪ (מכפלה של שלוש יחידות עבירה בקנס של 14,400 ₪).

28. נוכח האמור, בשים לב לערך החברתי המוגן שנפגע, רמת הענישה הנהוגה ונסיבות ביצוע העבירה, סבורני כי מתחם הענישה הנהוג ביחס לעבירות לפי חוק העסקת עובדים מתאים אף לנסיבות המקרה שלפני. לפיכך אני מעמידה את מתחם העונש ההולם בגין עבירה של עיסוק כקבלן שירות ללא רישיון בין 20%-60% מהקנס המרבי, כך שמתחם הענישה יהיה בטווח שבין 8,640 ₪ ל- 25,920 ₪.

אישום שני - מסירת תלושי שכר לא מלאים

29. הערך החברתי שנפגע - החובה למסור לעובד תלושי שכר הכוללים את מלוא הפרטים הקבועים בחוק היא חלק מהחובות הרישומיות המוטלות על מעסיק, והיא נועדה לאפשר לעובד להכיר ולעקוב אחר זכויותיו, לאתר טעויות ולפעול לצורך אכיפת זכויותיו (ר' בהקשר זה ת"פ 57524-10-19 **מדינת ישראל - אלקראפט תעשיות בע"מ** (2.1.22); ע"פ (ארצי) 29785-07-13 א.דינמיקה שרותים 1990 ב"מ - מדינת ישראל (9.5.17); ת"פ 52454-10-14 **מדינת ישראל - מרים ממן** (11.9.16)).

30. מדיניות הענישה הנהוגה - הקנס המרבי הקבוע בדיון ביחס לעבירה של מסירת תלוש שכר שלא נכללו בו פרטי השכר, כולם או חלקם, עומד על סך של 14,600 ₪ (סעיפים 24(ב) ו-25(א)(2) לחוק הגנת השכר, סעיף 61(א)(2) לחוק העונשין).

31. עיון בפסיקה מעלה כי מתחם הענישה ביחס לעבירה של מסירת תלושי שכר לא מלאים משתנה: בת"פ 55440-01-20 **מדינת ישראל - אשרף חסן** (16.2.22), בו נטען כי העבירה בוצעה ב- 45 הזדמנויות שונות ביחס ל-11 עובדים, נקבע מתחם העונש ההולם בגין עבירה זו על הטווח שבין 20% ל 60% מהקנס המרבי; גם בת"פ 57524-10-19 **מדינת ישראל - אלקראפט תעשיות בע"מ** (2.1.22), בו נטען כי העבירה בוצעה 39 פעמים ביחס ל- 9 עובדים בתקופה של 5 חודשים, נקבע כי יש להעמיד את מתחם העונש ההולם בטווח שבין 20% ל 60% מהקנס המרבי; בת"פ 25269-02-19 **מדינת ישראל - נוגה טק פתרונות אבטחה מתקדמים** (10.11.21) נקבע כי מתחם העונש ההולם לעבירה זו הוא בין 25% ל- 70% מהקנס המרבי; בע"פ (ארצי) 25307-12-15 **מרדכי שחם - מדינת ישראל** (4.9.17) אישר בית הדין הארצי את קביעת בית הדין האזורי כי מתחם העונש ההולם בגין עבירה זו צריך לנוע בין 20% ל 40% מהקנס המרבי.

32. נסיבות הקשורות בביצוע העבירה - בעניינינו העבירה בוצעה ביחס לחמישה עובדים במשך 52 חודשים סה"כ. מבלי להמעיט מחומרת העבירה, אציין רק כי שיקול לקולא מסוים מצוי בכך שלא נטען בכתב האישום, וממילא לא הוכח כי נגרם נזק למי מהעובדים או כי בפועל לא ניתנו או נצברו להם ימי החופשה והמחלה כנדרש.

33. מקבלת אני את טענת הנאשם כי אין לקבוע מכפלה כלשהי לקנס המרבי בגין העבירה נשוא האישום השני. זאת נוכח טיב העבירה, כאשר משמדובר בעניינינו בהפרה רישומית בלבד ולא ניתן לקבוע כי מבחינה מהותית זכויות העובדים קופחו. (ר' ע"פ 35705-09-19 גיא ספירשטיין - מדינת ישראל (13.12.20))

(להלן: עניין ספירשטיין) - שם ההתייחסות לכך שלא נגרם נזק וכי הזכויות לא קופחו בפועל נטענה ביחס לעבירה של אי ניהול פנקס).

34. נוכח האמור, אני מעמידה את מתחם העונש ההולם בגין עבירה של מסירת תלושי שכר לא מלאים בין 20%-60% מהקנס המרבי, כך שמתחם הענישה יהיה בטווח שבין 2,920 ₪ ל- 8,760 ₪.

אישום שלישי - ניהול פנקס שעות עבודה ומנוחה

35. הערך החברתי שנפגע - באופן דומה לחובה בדבר מסירת תלושי שכר כאמור, גם החובה לנהל פנקס שעות עבודה ומנוחה היא חלק מהחובות הרישומיות החלות על המעסיק, ואי עמידה בה פוגעת ביכולתו של העובד לבחון האם שכרו משולם כדין ולפעול למימוש ואכיפת זכויותיו.

36. מדיניות הענישה הנהוגה - הקנס המרבי הקבוע בדין ביחס לעבירה של אי ניהול פנקס שעות עבודה ומנוחה עומד על סך של 14,400 ₪ (סעיפים 26(א) לחוק שעות עבודה ומנוחה, סעיף 61(א)(1) לחוק העונשין).

37. עיון בפסיקה מעלה כי בעניין ספירשטיין בין הדין הארצי לא מצא לנכון להתערב במתחם הענישה שקבע האזורי ביחס לעבירה של אי ניהול פנקס שעות עבודה ומנוחה ביחס לארבעה עובדים, אשר נע בין 20% ל- 50% מהקנס המרבי של 14,400 ₪. בת"פ 26402-06-19 **מדינת ישראל - סעיד בדארנה** (1.12.21) נקבע מתחם ענישה אשר נע בין 20%-40% מהקנס המרבי של 14,400 ₪ בגין אי ניהול פנקס שעות עבודה ומנוחה לשלוש עובדות. ערים אנו לפסיקה שהפנה ב"כ המאשימה בתיק ת"פ 68261-11-16 **מדינת ישראל - מאור שוסטר** (8.5.18) נקבע מתחם ענישה שנע בין 14,400-43,200 ביחס לעבירה של אי ניהול פנקס שעות עבודה ומנוחה ביחס ל- 23 עובדים. עם זאת, בעניינו מדובר בנסיבות אחרות ובמספר עובדים נמוך בהרבה.

38. נסיבות הקשורות בביצוע העבירה - בעניינינו העבירה בוצעה ביחס לחמישה עובדים במשך 52 חודשים סה"כ. באופן דומה לעבירה נשוא האישום השני, גם כאן לא נטען בכתב האישום כי נגרם נזק למי מהעובדים.

39. נוכח האמור, אני מעמידה את מתחם העונש ההולם בגין עבירה של מסירת תלושי שכר לא מלאים בין 20%-40% מהקנס המרבי. כאמור גם כאן, כמו ביחס לאישום השני, נוכח נסיבות ביצוע העבירה, אין אני מוצאת לנכון לקבוע מכפלה כלשהי לקנס המרבי. לפיכך, מתחם הענישה יהיה בטווח שבין 2,880 ₪ ל- 7,200 ₪.

שלב שלישי: גזירת העונש הראוי

40. השלב השלישי בגזירת הדין הוא גזירת העונש הראוי, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40(א) לחוק העונשין, וזאת אלא אם קיימת הצדקה לחרוג ממתחם זה "**בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי הוראות סעיפים 40ד' ו- 40 ה**" (סעיף 40 ג'(ב) לחוק העונשין). לצורך הנוחות נאחד את הדיון בשלושת האישומים בנסיבות אלו.

41. בהקשר זה יש לקחת בחשבון את הודאתו של הנאשם בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום, מבלי לנהל ישיבת הוכחות, ואת הזמן השיפוטי שנחסך; את טענתו של הנאשם כי אי הוצאת הרישיון נבעה מאי ידיעתו וכי לאחר הגשת כתב האישום הונפק לו רישיון. ואכן בין האישורים שהוגשו לבית הדין, מופיע צילום של רישיון מיום 15.8.19 לפעול כקבלן שירות בתחום הניקיון במסגרת עסקו של הנאשם 'הדר שירותי ניקיון'. רישיון אשר בהמשך חודש עד ליום 30.8.22 (ר' נספח 3 למוצגים נ/1, נ/2); גילו של הנאשם (בן 66 נכון לינואר 2022 - בהתאם לאסמכתאות רפואיות שהוצגו כנספח לבקשת הנאשם מיום 10.1.22); מצבו הרפואי של הנאשם, אשר עבר בשנים האחרונות צינטורים וניתוח מעקפים (כפי שעולה מהאסמכתאות הרפואיות שהוגשו לתיק בית הדין (ר' נספח 2 למוצגים נ/1, נ/2)), וכן טענתו בדבר אירוע מוחי מיום 5.1.22 (ר' אסמכתאות שצורפו לבקשת הנאשם מיום 10.1.22); את טענת הנאשם בדבר מצבה הרפואי של אשתו ואת האסמכתאות שצורפו על ידו, לרבות מכתב ביטוח לאומי מיום 6.7.16 בדבר אישור גמלת נכות כללית לצמיתות ודרגת אי כושר 100% (ר' נספח 1 למוצגים נ/1, נ/2); את טענותיו של הנאשם בדבר היותו מפרנס יחיד של משפחתו וטענותיו בדבר מצבו הכלכלי הקשה. עם זאת, יש לקחת בחשבון גם כי ההודאה באשמה לא היתה בהזדמנות הראשונה אלא רק בחלוף שנתיים ממועד הגשת כתב האישום, את העובדה שעל אף טענת ב"כ הנאשם כי תוקנו כל הפגמים - פרט להצגת רישיון לעיסוק כקבלן שירות, לא הציג הנאשם אסמכתאות לתיקון שאר ההפרות וכן כי לא הוגשו אסמכתאות אודות מצבו הכלכלי של הנאשם (תדפיסי עו"ש, פירוט נכסים), פרט לדו"ח רווח והפסד ודוחות מע"מ.

42. שקלול מגוון השיקולים הרלוונטיים בענייננו מצדיק לטעמי לגזור את דינו של הנאשם על הרף הנמוך של מתחם הענישה כדלקמן:

- א. בגין האישום הראשון - מוטל על הנאשם קנס בסך ₪ 9,000
- ב. בגין האישום השני - מוטל על הנאשם קנס בסך ₪ 4,000;
- ג. בגין האישום השני - מוטל על הנאשם קנס בסך ₪ 3,000.

סוף דבר

43. נוכח האמור לעיל, מוטלים על הנאשם הקנסות הבאים:

- א. בגין האישום הראשון - קנס בסך ₪ 9,000.
- ב. בגין האישום השני -קנס בסך ₪ 4,000;
- ג. בגין האישום השני -קנס בסך ₪ 3,000.

44. משלא עלתה בקשה לפריסת תשלומים במהלך הטיעונים לעונש, מצאתי לנכון לקבוע שכל שבדעת הנאשם לבקש פריסת תשלומים, עליו להגיש בקשה מתאימה בתוך 30 ימים מהיום ולציין בה את עמדת המאשימה. ככל שלא תוגש בקשה מתאימה ישולמו הקנסות בתוך 30 ימים ממועד מתן גזר הדין.

45. בנוסף, מכוח סעיף 72 לחוק העונשין, אני מחייבת את הנאשם לחתום על התחייבות עצמית ע"ס

72,200 ₪ להימנע מביצוע העבירות בהן הורשע למשך 3 שנים מהיום, שאם לא כן יישא בתשלום .

46. על הנאשם לפנות למזכירות בית הדין בתוך 7 ימים מיום קבלת גזר הדין על מנת לחתום על ההתחייבות כאמור ועל מנת לקבל שוברים לתשלום הקנס.

47. גזר הדין ישלח לצדדים באמצעות הדואר.

48. זכות ערעור לבית הדין הארצי תוך 45 ימים ממועד המצאת גזר הדין.

ניתן היום, ל' תשרי תשפ"ג, 25 אוקטובר 2022, בהעדר הצדדים.